

RAAD VAN TUCHT DEN HAAG - JT 2009-6

Omdat de klacht van een andere klager over dezelfde zaak al heeft geleid tot oplegging van een maatregel, legt de Raad van Tucht niet opnieuw een maatregel op. Te meer omdat de aanvullende klacht - over een lichte afwijking tussen de voorlopige en definitieve prognose - niet gegrond is.

De registeraccountant in deze zaak heeft in 2008 reeds een maatregel opgelegd gekregen. Als controlerend accountant van een franchiseorganisatie had hij zich bezondigd aan belangenverstrengeling. Bovendien had hij de klagende ondernemer niet goed voorgespiegeld wat de gevolgen zouden zijn van de toetreding tot de franchiseorganisatie (JT 2008-29). In deze zaak komt een andere ondernemer met dezelfde klacht. En ook in dit geval komt de Raad van Tucht tot de conclusie dat de accountant de gevolgen van de toetreding tot de franchiseorganisatie

te rooskleurig heeft voorgesteld. In deze zaak klaagt de ondernemer er bovendien over dat de accountant in de definitieve prognose een aantal posten beduidend anders heeft opgesteld dan in de conceptprognose, die de ondernemer deed besluiten een vestiging te openen. Gezien de gevoerde telefoongesprekken en correspondentie tussen de klager en de accountant, ook in de periode tussen de concept- en definitieve tekst van de prognose, vindt de Raad van Tucht het niet aannemelijk dat de cijfermatige afwijkingen buiten de klager om tot stand zijn gekomen. Bovendien zijn de afwijkingen in de ogen van de raad licht. De aanvullende klacht acht de raad daarom ongegrond. Omdat het College van Beroep voor het bedrijfsleven in deze zaak al eerder een maatregel heeft opgelegd, vindt hij het niet geraten opnieuw een maatregel op te leggen voor het afkeurenswaardige gedrag.

1278/07.26a

RAAD VAN TUCHT AMSTERDAM - JT 2009-7

Een klacht over het verstrekken van gegevens aan een notaris kan na zestien jaar niet in behandeling worden genomen. En de accountant hoeft de relevante stukken voor de successie-aangifte na zestien jaar niet te verstrekken aan de zoon van zijn cliënt.

Nadat haar man in 1990 is overleden, verstrekt de registeraccountant op verzoek van de weduwe gegevens aan de notaris, ten behoeve van de aangifte successiebelasting. Een zesde eeuw later bakkeleien de weduwe en haar zoon (nog) over de nalatenschap. De zoon verwijt de accountant dat deze onjuiste gegevens heeft verstrekt met het oog op de aangifte successiebelasting. Verder klaagt de zoon erover dat de accountant de relevante stukken over deze aangifte niet aan hem wil overhandigen. Bovendien neemt de zoon het de accountant kwalijk dat hij gezegd heeft dat de belastingaangifte bindend zou zijn voor alle betrokken partijen. Omdat het al meer dan zestien jaar geleden is dat de accountant de gegevens aan de notaris heeft verstrekt, behandelt de

Annotatie bij JT 2009-6

Ten aanzien van de onderhavige klacht en van JT 2009-05 valt op dat het beginsel 'ne bis in idem' niet aan de orde is geweest; immers, het ging om hetzelfde feitencomplex. Maar in JT 2005-49 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven geoordeeld dat een andere klager eenzelfde klacht kan indienen indien op de eerste klacht nog geen rechtens onaantastbare tuchtrechtelijke eindbeslissing is gegeven. Dit verklaart waarom de Raad van Tucht op de beide reeds in 2005 ingediende klachten eerst in november 2008 heeft beslist: de raad heeft, ook bij de bepaling van de strafmaat, gewacht op de uitspraak van het college in JT 2008-29 van 20 mei 2008.

In de onderhavige klacht wordt betrokkene ook verweten dat zijn definitieve rapport afwijkt van het concept. Dit lijkt niet gerechtvaardigd: een concept wordt aan anderen ter beschikking gesteld in het besef dat het rapport nog niet perfect zou kunnen zijn; de auteur zoekt een deugdelijke(r) grondslag. Een klacht over een concept zou daarom in het algemeen geen doel behoren te treffen.

Hans Blokdijk

De volledige teksten van de uitspraken van de Raad van Tucht en het College van Beroep voor het bedrijfsleven zijn tegen kopieerkosten te bestellen bij het Kennis- & Informatiecentrum, e-mail bibliotheek@nivra.nl. Alle originele samenvattingen van uitspraken staan op www.nivra.nl.

Raad van Tucht dit deel van de klacht niet. De raad vindt dat de accountant nadien terecht de stukken over de succes-aangifte niet heeft afgegeven aan de klager. De accountant hield deze stukken namelijk mede onder zich ten behoeve van zijn cliënte niet van haar zoon. De uitlating dat de belastingaangifte bindend zou zijn, kan volgens de Raad van Tucht door de beugel. De accountant heeft hier namelijk niets anders mee bedoeld dan dat die aangifte op reële bedragen was gebaseerd. De Raad van Tucht ziet niet in welke gedrags- en beroepsregels de accountant daarmee heeft overtreden.

R635

RAAD VAN TUCHT AMSTERDAM EN HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR HET BEDRIJFSLEVEN - JT 2009-8

Accountants kunnen volstaan met een toelichting op de balans als de onderneming van de cliënt door factoringcontracten nauwelijks enig economisch risico draagt voor de bevoorschotte vorderingen omdat dit risico wordt afgedekt door een verzekering.

Twee registeraccountants geven bij de beursgenoteerde CSS Holding gedurende meerdere jaren een goedkeurende accountantsverklaring af. Kort nadat zij de laatste goedkeurende verklaring hebben afgegeven gaat de holding failliet. Klager SOBI verwijt de betrokken accountants dat zij daarvoor geen deugdelijke grondslag hadden.

De Raad van Tucht vindt het inderdaad niet terecht dat de accountants alleen maar de brutomarge over de in- en verkoop van hardware als omzet hebben verantwoord. De accountants voeren aan dat de holding het standpunt had ingenomen dat zij optrad als tussenpersoon. En dat er bij de handel door tussenpersonen ruimte bestaat voor discussie over wat wel en niet als omzet moet worden aangemerkt. Volgens de accountants hebben zij bij de jaarrekening duidelijk toegelicht hoe zij het omzetbegrip zij hebben gehanteerd. Volgens de raad valt de holding niet te beschouwen als een tussenpersoon,

omdat zij de transacties deed op eigen naam en voor eigen risico. Daarom had de hele netto-omzet moeten worden verantwoord en niet alleen bepaalde marges. De accountants hadden volgens het Burgerlijk Wetboek bovendien een adequate toelichting bij de winst-en-verliesrekening moeten geven en daarbij het volume van de netto-omzet moeten vermelden. Verder vindt de raad dat de accountants in de jaarrekening onvoldoende inzicht hebben gegeven in de verzelfstandiging van een dochtervennootschap. Daarmee doen zij tekort aan de eis uit het Burgerlijk Wetboek dat de jaarrekening een zodanig inzicht geeft dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat - en zo mogelijk ook omtrent de solvabiliteit en liquiditeit van de rechtspersoon. De accountants hadden veel explicieter moeten vermelden welke invloed de ver-

Annotatie bij JT 2009-8

Betrokkenen hebben bij hun verweer alles uit de kast gehaald. Dit heeft geleid tot enkele niet in bijgaande samenvatting voorkomende oordelen, die weliswaar niet verrassend zijn, maar nog zelden zo expliciet zijn geformuleerd.

De eerste is dat het aanspannen van een tuchtklacht met het uitsluitende doel de uitspraak te overleggen in een reeds gestarte schadeclaim-procedure, geen misbruik van het procesrecht is. Aan de doelstelling van de tuchtrechtspraak zou afbreuk worden gedaan als de betrokkene zich hierom aan een tuchtklacht zou kunnen onttrekken. Ook het verweer dat vragen van jaarrekeningrecht niet thuishoren in het tuchtrecht omdat de Ondernemingskamer daartoe expliciet is bevoegd, faalt. De stelling dat de Raad van Tucht zich bij de beoordeling van goedkeurende verklaringen bij jaarrekeningen zou moeten onthouden van een oordeel over de inhoud van de desbetreffende jaarrekeningen, vindt geen steun in het recht. Het niet attenderen van de noodzaak om een 403-verklaring in te trekken kan gezien worden als een inbreuk op de 'zorgplicht', die de laatste tijd vooral in ander verband aan de orde is geweest, namelijk bij het wijzen op de noodzaak van een suppletieaangifte voor de btw, bijvoorbeeld in JT 2008-12 en 2008-27.

Hans Blokdijk

zelfstandiging had op het vermogen en het resultaat. Temeer omdat de werkzaamheden van de dochtervennootschap gedurende bijna heel 2000 zijn uitgevoerd binnen de holding en pas ultimo 2000 volgens een contract met terugwerkende kracht voor rekening en risico kwamen van de dochtervennootschap. De verzelfstandiging is bovendien in strijd verwerkt met de consolidatiegrondslag die in de jaarrekening als volgt is verwoord: 'de resultaten van afgestoten deelnemingen in de consolidatie worden verwerkt tot het tijdstip van vervreemding'.

Ten slotte vindt de raad dat het op de weg van accountants had gelegen om na de verzelfstandiging van een dochtervennootschap aan het management van de holding vragen te stellen over de intrekking van de zogenoemde 403-verklaring (over de vrijstelling van de publicatieplicht). De accountants wisten immers dat de holding vaak 403-verklaringen deponeerde en dat het van materieel belang kan zijn als deze verklaringen ten onrechte worden gehanteerd of niet tijdig worden ingetrokken nadat een vennootschap is verkocht. Gezien de aard en omvang van de verzelfstandigde activiteiten geldt dit ook voor de dochteronderneming.

De Raad van Tucht vindt een deel van de klachten daarom gegrond. Omdat de accountants op onderdelen te lankmoedig zijn geweest vindt de raad een schriftelijke waarschuwing gepast.

Als SOBI tegen deze beslissing in beroep gaat, verwerpt het College van Beroep voor het bedrijfsleven alle aangevoerde 'grievens'. Het college bevestigt onder meer dat in het Burgerlijk Wetboek geen specifieke regeling staat voor het verwerken van factoringafspraken in de jaarrekening. De verwerking moet daarom voldoen aan het algemene inzichtvereiste uit het BW. Volgens het college zijn de accountants er terecht van uitgegaan dat de onderneming nauwelijks enig economisch risico meer droeg voor de bevoorschotte vorderingen omdat het risico werd afgedekt door een verzekering. Onder deze omstandigheden geeft een toelichting bij de balans voldoende inzicht.

R515 AWB 07/105 LJN BH2666